

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Planvirkemidler

Beskrivelse av planvirkemidler og mulighetsrommet, herunder retningslinjer og strategier for fremtidig arealbruk

Handlingsplan - med mål, strategier og tiltak

Formål og ønsker med regional plan for reindrift (fra planprogrammet)

Økologisk,
økonomisk og
kulturell bærekraftig
reindrift

Økt samarbeid på
tvers av ulike
grenser

Uttrykke holdninger
til tiltak og
forstyrrelser

Mer helhetlig og
forutsigbar
forvaltning

Kunnskapsbasert
differensiert
forvaltning

Enhetlig
forvaltningspraksis i
kommunene

Handlingsrommet i Plan og bygningsloven

Pbl § 8 - 5 Regional planbestemmelse

Åpner opp for bruk av retningslinjer med eventuell planbestemmelse

Planbestemmelse = byggeforbud

Retningslinjer = ivaretagelse av nasjonal eller regional interesse

Pbl § 8 – 3, siste punktum omhandler regional plan med rammer for framtidig utbygging

«...skal inneholde en særskilt vurdering...jf § 4 – 2, 2.ledd»

Pbl § 4 – 2, 2.ledd omhandler krav om konsekvensutredning

Hvis en regional plan skal ha rammer for utbygging skal planbeskrivelsen omfatte en særskilt vurdering av planens virkninger for miljø og samfunn, altså en konsekvensutredning.

Regionale retningslinjer

Regionale retningslinjer utarbeides for å ivareta nasjonale og regionale interesser.

Regionale retningslinjer er således et egnet virkemiddel for sikring av reindriftens funksjonsområder.

En regional plan med retningslinjer vil ha den virkning ovenfor kommunal planlegging at den skal legges til grunn for kommunal planlegging og gi grunnlag for innsigelse til kommunale arealplaner.

Kort om begrunnelsen for valg av kartlag

Selv om omtrent halvparten av distriktene lokalisert innenfor Troms reinbeiteområde ligger på det øvre reintallet, har man ikke sett en økning i kjøttproduksjon.

Den økonomiske bærekraften i Troms har ikke blitt bedre selv om reintallet er økologisk bærekraftig.

Kalvetilgang og tap av dyr er faktorer som, i tillegg til rovvilt, blir påvirket av eksterne forstyrrelser, bedekningsgrad og beitetilgang.

Del av utkast til regionale planretningslinjer

§ 2.1 Regionalt viktige reindriftshensyn

I Regional plan for reindrift Troms er regionalt viktige reindriftshensyn definert til å være:

- Tidlig vårbeite og kalvingsområder (Tittel på kartlag: «Reindrift – Årstidsbeiter - Vårbeite»)
- Flyttleier (Tittel på kartlag: «Reindrift – Flyttleier»)
- Parringsland/høstbeite (Tittel på kartlag: «Reindrift – Årstidsbeiter - Høstbeite»)

Disse områdene og deres avgrensning fremkommer i de tre nevnte kartlagene som er en del av det offentlige kartgrunnlaget (DOK), og kommunene skal benytte seg av disse offentlig tilgjengelige kartlagene.

§ 2.2 Hensynssone reindrift

I forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel skal kommunene vise regionalt viktige reindriftshensyn som «hensynssone reindrift» jamfør pbl § 11-8, 2. ledd bokstav c.

Prosessregler, CSR og åpenhet

- Føringer nasjonalt og internasjonalt ad involvering av urfolk:
 - ILO-169 (urfolksdeklarasjonen)
 - Konsultasjonsavtalen mellom regjeringen og Sametinget (2005)
 - FNs urfolkserklæring (2007)
 - Konsultasjonsloven (2021)
 - En rekke standarder for Corporate Social Responsibility / Samfunnsansvar (CSR)
 - Åpenhetsloven, prop 150 L (2020-2021)?

Prosessregler mv. forts.

- Kan eller bør disse tas inn som *regionale retningslinjer* i planen, eller bør de gis en (generell) omtale for opplysningens del?
- Kan/bør man få inn elementer fra ILO-169 og Sametingets retningslinjer for endret bruk, samt Sametingets planretningslinjer, altså at disse "innføres i Troms" via pbl?
- Viktig å bidra til oversikt og klarhet, ikke forvirring - planpedagogikk
- Forvaltningen og domstolene vil nytte seg av teksten uansett(?)

Mykere virkemidler mht arealbruk

- Ferdselsplaner (kommunale, interkommunale, verneområder)
- Beitebruksplaner (kommunale)
- Rangeringssystem for selskaper? (utbyggere, finansierer, forsikring)
- Annet?